

VZGOJNI NAČRT

OSNOVNE ŠOLE

OSKARJA KOVAČIČA

ŠKOFIJE

Škofije, 14. 2. 2024

Št. dokumenta:6006-1/2025/1

VZGOJNI NAČRT	7
1 SPLOŠNE DOLOČBE	7
2 POSLANSTVO IN VIZIJA ŠOLE	8
3 TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA	8
4 SODELOVANJE S STARŠI	10
5 VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE	10
5.1 Proaktivne, preventivne dejavnosti	10
5.2. Svetovanje in usmerjanje	11
5.3 Pohvale, priznanja, nagrade.....	12
6 VZGOJNI POSTOPKI	13
6.1 Mediacija	14
6.2 Restitucija.....	15
7 VZGOJNI UKREPI.....	15
8 VZGOJNI OPOMIN	17
8.1 Izrekanje vzgojnih opominov.....	17
8.2 Individualiziran vzgojni načrt	18
9 PREŠOLANJE BREZ SOGLASJA STARŠEV	18
10 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA	18

Na osnovi 48. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 – ZZNSPP, 141/22, 158/22 – ZDoh-2AA in 71/23), v skladu s 60.d členom Zakona o osnovni šoli (Ur. list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24 in dopolnitve), na podlagi predlogov in mnenja sveta staršev Osnovne šole Oskarja Kovačiča Škofije, učiteljskega zbora Osnovne šole Oskarja Kovačiča Škofije in skupnosti učencev Osnovne šole Oskarja Kovačiča Škofije, Svet zavoda Osnovne šole Oskarja Kovačiča Škofije sprejme:

VZGOJNI NAČRT

1 SPLOŠNE DOLOČBE

Vzgojni načrt opredeljuje metode in strategije za uresničevanje ciljev in vrednot, določenih v 2. členu Zakona o osnovni šoli (ZOsn), pri čemer upošteva potrebe, interese učencev ter specifične značilnosti širšega družbenega okolja.

Šola je dolžna zagotavljati zaščito učencev in zaposlenih pred vsemi oblikami nadlegovanja, trpinčenja, zatiranja, diskriminacije, nagovarjanja k ravnanju, ki je v nasprotju z zakonodajo in splošno sprejetimi družbenimi normami, ter pred namernimi poniževalnimi dejanji s strani drugih učencev, zaposlenih na šoli ali tretjih oseb, ki vstopajo v šolski prostor.

Starši so dolžni v skladu s svojimi zmožnostmi skrbeti za izobraževanje in strokovni razvoj svojih otrok, pri čemer morajo upoštevati njihove sposobnosti, interese in želje, kot to določa 1. točka 137. člena Družinskega zakonika (Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C, 200/20 – ZOOMTVI).

Vzgojni načrt temelji na pravnih osnovah, ki jih določajo:

- Konvencija o otrokovih pravicah,
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji,
- Ustava Republike Slovenije,
- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (v nadaljevanju: ZOFVI),
- Zakon o osnovni šoli (v nadaljevanju: ZOsn),
- priporočila o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta.

Vzgojni načrt opredeljuje:

- poslanstvo in vizijo šole,
- temeljne vrednote in vzgojna načela,
- oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta
- vzgojne dejavnosti,
 - o proaktivne dejavnosti,
 - o svetovanje in usmerjanje,
 - o pohvale, priznanja in nagrade
 - o vrste vzgojnih ukrepov

2 POSLANSTVO IN VIZIJA ŠOLE

Poslanstvo OŠ Oskarja Kovačiča Škofije je uresničevanje načel vzgoje in izobraževanja ob upoštevanju zakonodaje ter v skladu in njenimi dognanji. Pri uresničevanju poslanstva in vizije vzgoje in izobraževanja sodelujejo učenci, starši, vsi strokovni delavci zavoda, lokalna skupnost ter zunanji sodelavci.

VIZIJA

Vrtec in šola – učeči se skupnosti

Socialno-čustveni in kognitivni razvoj v raznolikosti sta naša priložnost, varnost in vključenost je naš cilj, izkustveno in sodelovalno učenje s formativnim spremljanjem pa pot do varnega, spodbudnega, sodobnega in vključujočega učnega okolja.

Želimo biti šola, ki:

- z namenom krepitve in vertikalnega razvoja temeljnih zmožnosti evropskega referenčnega okvirja (sporazumevanje v maternem jeziku in tujih jezikih, matematična kompetenca, digitalna pismenost, učenje učenja, socialne in državljanske kompetence, kulturna zavest in izražanje) gradi temelje za uspešno vključevanje v družbo,
- spodbuja učence k razvoju kritičnega mišljenja, ustvarjalnosti in reševanja problemov, kar jih pripravlja na učinkovito delovanje v hitro spreminjajočem se svetu,
- poudarja pomen medsebojnega sodelovanja, strpnosti ter razvoja socialnih in čustvenih kompetenc učencev za kakovostno vključevanje v lokalno in globalno skupnost,
- načrtno podpira celosten razvoj otrok z razširjenim programom, ki učencem omogoča odkrivanje in razvijanje talentov ter pridobivanje izkušenj na različnih področjih,
- je usmerjena k trajnostnemu razvoju ter ozavešča učence o pomembnosti varovanja okolja, družbene odgovornosti in trajnostnega delovanja,
- s starši, lokalno skupnostjo in drugimi deležniki soustvarja podporno okolje, ki omogoča vseživljenjsko učenje in celosten razvoj otrok

3 TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

Temeljne vrednote in vzgojna načela izhajajo iz vizije šole.

Znanje

Učencem s kakovostnim in diferenciranim delom, prilagojenim njihovim sposobnostim in interesom, omogočamo razvoj ustvarjalnosti, aktivnosti in uporabnih znanj. Vzpostavljamo spodbudno okolje za razvoj vedoželjnosti ter učence podpiramo pri oblikovanju dolgoročnih učnih navad za uspešno delovanje v hitro spreminjajoči se družbi.

Osebnostni razvoj

Spodbujamo celosten osebnostni razvoj učencev z usmerjanjem k ustvarjalnosti, kritičnemu mišljenju in reševanju problemov. Raznolikost razširjenega programa omogoča raziskovanje in razvijanje njihovih talentov ter pridobivanje izkušenj na različnih področjih, kar prispeva k samozavesti in samozavedanju.

Vključenost

Zagotavljamo vključenost vseh učencev v varno, spodbudno in sodelovalno učno okolje. Vključevanje temelji na spoštovanju raznolikosti, krepitvi enakosti in podpiranju posameznikov, da se dejavno vključijo v šolsko in širšo družbo.

Spoštovanje in sodelovanje

Z medsebojnim sodelovanjem, strpnostjo, spoštovanjem in razvojem socialnih ter čustvenih kompetenc gradimo pozitivne medosebne odnose. Šola spodbuja sodelovanje med učenci, učitelji, starši in lokalno skupnostjo za ustvarjanje podpore, ki omogoča rast in učenje v zdravem družbenem okolju.

Odgovornost

Ozaveščamo učence o pomenu trajnostnega razvoja, varovanja okolja in družbene odgovornosti. Z zgledom, skupnimi prizadevanji s starši in lokalnim okoljem ter spodbujanjem odgovornega ravnanja si prizadevamo za dvig družbene zavesti in pripravo otrok na soočanje z izzivi sodobnega sveta.

Inovativnost

Spodbujamo uvajanje novih učnih metod, izkustvenega učenja ob formativnem spremljanju lastnega napredka ter uporabo sodobnih tehnologij. Učencem omogočamo pridobivanje praktičnih znanj in iskanje rešitev, ki odražajo ustvarjalnost in prilagodljivost, s ciljem priprave na kompleksne situacije prihodnosti.

Varnost

Vzpostavljamo varno, vključujoče in spodbudno učno okolje, kjer se učenci počutijo sprejete, zaščitene in spoštovane. Varnost ni le fizična, temveč tudi socialna in čustvena, kar omogoča vsakemu posamezniku, da se razvija in dosega svoj potencial brez strahu pred neuspehom.

Vzgoja na Osnovni šoli Oskarja Kovačiča Škofije temelji na naslednjih **načelih**:

- **Zagotavljanje varnega in spodbudnega okolja:** v šoli zagotavljamo varno, vključujoče in podporno šolsko okolje, kjer se učenci počutijo sprejeti, cenjeni in zaščiteni. Ustvarjamo pogoje, v katerih lahko učenci dosežajo optimalne rezultate na področju fizičnega, psihološkega in socialnega razvoja.
- **Razvoj pozitivnih vrednot in odnosov:** spodbujamo spoštovanje, sodelovanje, sprejemanje različnosti, medsebojno strpnost ter upoštevanje človekovih pravic. Poseben poudarek dajemo odgovornosti, poštenosti, pravičnosti in solidarnosti, saj te vrednote učence pripravljajo na kakovostno vključevanje v širšo družbo.
- **Celostni osebni razvoj:** načrtujemo in izvajamo vzgojno-izobraževalno delo, ki spodbuja celostni osebni razvoj učencev. Posebno pozornost namenjamo prepoznavanju in razvoju njihovih močnih področij ob upoštevanju njihovih sposobnosti in interesov ter krepitvi pozitivne samopodobe.
- **Gradnja zaupanja v medsebojnih odnosih:** medsebojne odnose med učenci, učitelji, starši in drugimi deležniki gradimo na zaupanju, spoštovanju in odprti komunikaciji. Zaupanje je temelj učinkovitega sodelovanja in prispeva k ustvarjanju varnega ter spodbudnega vzgojno-izobraževalnega okolja.
- **Trajnostni razvoj in družbena odgovornost:** vzgoja temelji tudi na trajnostnem razmišljanju, ozaveščanju o pomenu varovanja okolja in spodbujanju družbene odgovornosti. Učence učimo sprejemati odgovorne odločitve, ki prispevajo k dolgoročno trajnostnemu razvoju družbe.
- **Spodbujanje samostojnosti in odgovornosti:** z zagotavljanjem ustrezne podpore učencem omogočamo razvijanje samostojnosti, odgovornega ravnanja in veščin, potrebnih za premagovanje življenjskih izzivov.

4 SODELOVANJE S STARŠI

Pri uresničevanju vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Sodelovanje šole s starši je ključen element učinkovite vzgojno-izobraževalne dejavnosti, saj krepi povezave med vsemi udeleženci vzgojnega procesa in spodbuja usklajeno delovanje v prid otrokovemu razvoju.

Redno, pregledno in kakovostno sodelovanje med šolo in starši omogoča učinkovito komunikacijo in usklajevanje. Starši aktivno sodelujejo v različnih dejavnostih šolskega življenja, od vzgojno-izobraževalnih aktivnosti do preventivnih projektov, povrnitvah škod (npr. restitucija), v reševanju problemov, ki jih imajo otroci oz. pri kršenju pravil šole v povezavi z njihovo šolsko ali osebno situacijo. Pri tem je pomembno, da so vsebine, metode in načini vzgojnega dela vnaprej jasno predstavljeni staršem, kar spodbuja njihovo zaupanje in aktivno vključitev.

Vzgoja vrednot je najbolj učinkovita, ko se temelji na pristnih zgledih. Starši, kot ključni vzorniki svojim otrokom, imajo odločilno vlogo pri oblikovanju vrednot, zato je usklajenost med družinskimi in šolskimi vrednotami bistvena za optimalen učinek vzgoje. Svoje prispevke k tej usklajenosti šola udejanja z uvajanjem vzgojnih načel, ustvarjanjem spodbudnih odnosov ter prenosom znanj in veščin staršem, tako da jim nudi tudi smernice za obogatitev vzgoje doma.

Za uspešno sodelovanje so ključne tradicionalne oblike srečanj, kot so roditeljski sestanki in govorilne ure, a šola obenem razvija tudi sodobne pristope. Ti vključujejo organizacijo družinskih srečanj in tematskih dni, kjer starši in otroci skupaj sodelujejo in se učijo. Pomembno mesto imajo tudi predavanja za starše na teme, kot so vzgoja, digitalna pismenost, zdravje in socialne veščine, s čimer pridobivajo dodatna znanja za podporo otrokovemu razvoju. Starši se aktivno vključujejo v šolske projekte in prireditve, kot so proslave, športni in dobrodelni dogodki, kjer sodelujejo pri organizaciji in izvedbi. Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije omogoča hitro in prilagodljivo usklajevanje potreb med šolo, starši in učenci, ob tem pa se ohranja pomembnost osebnega stika, ki krepi zaupanje in spoštovanje. Prav tako šola spodbuja starševske forume (podporne skupine), kjer se starši neformalno mrežijo, izmenjujejo izkušnje in krepijo sodelovanje znotraj šolske skupnosti.

5 VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

5.1 Proaktivne, preventivne dejavnosti

Šola ustvarja varno in spodbudno okolje, kjer se učenci počutijo sprejeti, motivirani in odgovorni za svoje vedenje, ob tem pa sprejemajo omejitve, ki jih postavlja skupnost. Načrtujemo in izvajamo proaktivne vzgojne dejavnosti, ki podpirajo telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe učencev ter spodbujajo njihovo samostojnost in odgovornost. Poseben poudarek je na programu razvoja pozitivnega samovrednotenja, ki učencem pomaga razviti občutek varnosti, identitete, pripadnosti, smiselnosti in sposobnosti. Ti dejavniki so ključni za njihov osebni razvoj, povečujejo samozavest ter učinkovitost pri reševanju problemov in doseganju ciljev.

Šola skrbi za dobro socialno klimo v oddelku z oblikovanjem pozitivnih medsebojnih odnosov, kar vključuje sprejemanje pravil, ki spodbujajo povezovanje, sodelovanje, varnost, zaupanje in sprejetost.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti, ki jih šola organizira v okviru ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, razširjenega programa in v okviru šolskih projektov obravnavajo teme, kot so medvrstniško nasilje, komunikacija, odnosi med vrstniki, socialne veščine, reševanje konfliktov, strpnost, zdravo življenje in sprejemanje drugačnosti. Preventivne dejavnosti vključujejo preprečevanje zasvojenosti, nasilja in drugih odklonskih pojavov ter povezovanje učencev, šolskega osebja, staršev in lokalne skupnosti za medgeneracijsko sodelovanje. Šola posveča posebno pozornost učenju in razvijanju moralnih vrednot, sprejemanju odgovornosti za lastno vedenje in kritičnem vrednotenju vedenja vrstnikov. Spodbujamo vključevanje staršev v šolske dejavnosti ter takojšnje in načrtno reševanje težav in konfliktov.

5. 2. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosi z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Svetovanje je proaktivno in preventivno, kadar šola učence usposablja za doseganje spodaj navedenih ciljev. Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledice nespoštovanja drugih ter kršitev šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje kulture, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov, kulture medsebojnega poslušanja in sporazumevanja. Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja medsebojnih problemov in sporov so osebni svetovalni pogovori, vzpodbujanje samovrednotenja ali samopresoje ter mediacija in restitucija.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- razumeti svoje interese, sposobnosti, močne strani in področja za izboljšanje, kar jim omogoča, da bolje spoznajo svoje karierne in izobraževalne možnosti.
- določiti osebne, akademske in poklicne cilje ter razviti načrte za njihovo doseg, kar vključuje sprejemanje odločitev o nadaljnjem izobraževanju in karieri.
- pridobiti in izboljšati veščine, potrebne za uspešno usmeritev v izobraževalnem in poklicnem okolju, vključno z iskanjem in uporabo informacij, sprejemanjem odločitev ter reševanjem problemov.
- učiti se tehnik za obvladovanje stresa in obvladovanje izzivov, povezanih z izobraževanjem, osebnim življenjem in prihodnjimi kariernimi potmi.
- razvijati učinkovite komunikacijske sposobnosti in socialne veščine, ki so ključne za uspešno sodelovanje in mreženje v različnih okoljih.
- pridobiti sposobnost prilagajanja spremembam in izzivom ter razvijati fleksibilnost pri iskanju rešitev in sprejemanju novih priložnosti.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru:

- ur oddelčnih skupnosti,
- pogovornih ur,
- ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih.

Izvajajo ga vsi strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo imajo svetovalni delavci šole. Oblike pomoči učencu so lahko še:

- osebni svetovalni pogovori,
- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- načrtno vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,

- vključevanje v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovori z učencem o občasnih individualnih programih,
- zagotavljanje varnosti itd.

5. 3 Pohvale, priznanja, nagrade

Spodbuja se razvijanje socialnih veščin, vrstniško sodelovanje in pomoč. Poudarja se primerno vedenje učencev, zato potekajo pogovori o takem vedenju. Učenec je za primerno vedenje nagrajen s pohvalo.

Pohvale

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Kadar se učenec/ka izkaže pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, je lahko ustno pohvaljen.

Pisne pohvale se izrekajo ob koncu posameznega šolskega leta za dosežke na področjih:

- **kulturnega udejstvovanja:** pohvalo prejmejo učenci/-ke, ki aktivno sodelujejo pri pripravi in izvedbi šolskih prireditev, natečajev, razstav.
- **športnega udejstvovanja:** pohvalo prejmejo učenci/-ke, ki dosegajo uspehe na šolskih športnih tekmovanjih, izkazujejo zavezanost k vztrajnosti, rednemu treningu in napredku na športnem področju.
- **Spoštljivosti in sodelovanje:** pohvalo prejmejo učenci/-ke, se spoštljivo, vljudno vede do sošolcev, vrstnikov, učiteljev, delavcev šole, spoštuje in lepo ravna ne le s svojimi stvarmi, ampak tudi s stvarmi drugih in s šolsko lastnino;
- **solidarnost in prostovoljstvo:** pohvalo prejmejo učenci/-ke, ki aktivno sodelujejo pri prostovoljskih dejavnostih znotraj ali izven šole, prispevajo k pozitivnim odnosom med vrstniki in pomagajo pri reševanju sporov, pomaga tistim, ki pomoč potrebujejo. So pripravljeni opraviti tudi naloge, ki niso nujno povezane z učno obveznostjo in ocenami. Njihovo prizadevanje za medsebojno strpnost, spoštovanje in sodelovanje je vzor drugim učencem.
- **učni uspeh:** pohvale prejmejo učenci/-ke, ki dosežejo povprečno oceno najmanj 4,5 ob zaključku šolskega leta. Redno izpolnjujejo šolske obveznosti, sodelujejo na različnih tekmovanjih in imajo pozitiven odnos do učenja.
- **za sodelovanje in uresničevanje projektnih aktivnosti.**

Pisne pohvale ob zaključku šolskega leta na predlog strokovnih delavcev in oddelčne skupnosti utemelji in podeli razrednik.

Priznanja in nagrade

Osnovna šola Oskarja Kovačica Škofije podeljuje učenkam/učencem priznanja ob vsakem zaključenem vzgojno-izobraževalnem obdobju:

- priznanje za večletno kulturno udejstvovanje
- priznanje za večletno športno udejstvovanje
- priznanje za večletno spoštljivost in sodelovanje
- priznanje za večletno solidarnost in prostovoljstvo
- priznanje za večletno odličen učni uspeh
- priznanje za večletno uresničevanje projektnih aktivnosti

Priznanja ob zaključku posameznega vzgojno izobraževalnega obdobja na utemeljen predlog strokovnih delavcev, razrednikov izreka učiteljski zbor.

Ob zaključku šolanja OŠ Oskarja Kovačiča Škofije se učenkam/učencem podeljuje pohvalo/priznanje z nagrado:

- pohvala/priznanje z nagrado Osnovne šole Oskarja Kovačiča Škofije

Pohvalo/priznanje z nagrado ob zaključku šolanja na utemeljen predlog strokovnih delavcev, razrednikov izreka učiteljski zbor.

Podrobne kriterije za izrek pohvale, priznanja in nagrade opredeljuje Pravilnik.

Pohvala oddelčni skupnosti (naj razred šolskega leta)

OŠ Oskarja Kovačiča Škofije lahko na predlog učiteljskega zbora pohvali oddelčno skupnost za zgledno šolsko delo, medsebojno sodelovanje, pozitivno razredno klimo in pozitiven, spoštljiv odnos do zaposlenih, vrstnikov in šolske lastnine. Kriterije, postopek dodelitve pohvale in naziva naj oddelka ob koncu šolskega leta podrobneje določi projektni tim (kazalniki).

6 VZGOJNI POSTOPKI

Vzgojni postopki so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki zadevajo ponavljajoče pogostejše in obsežnejše kršitve pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Vzgojna obravnava učencev vključuje za učence vnaprej znane posledice, ki nastopijo, kadar učenci kršijo pravila šolskega reda. Probleme vedno rešujejo vsi, ki so vanje vpleteni in sicer se trudijo raziskati vzroke ter poiskati možne načine reševanja težav in pomoči učencu pri spremembi neustreznega vedenja. O obravnavi kršitev pravil, ko učenec ne upošteva dogovorjenih pravil in odgovornosti, se individualno odločajo učitelji in sicer glede na osebne značilnosti in razvojno stopnjo učenca, okoliščine, predhodne izkušnje ...

Ob primeru težjih kršitev pravil se uporabljajo vzgojni postopki namenjeni zaščiti pravic drugih in poglobljenemu reševanju problema s svetovanjem in usmerjanjem učenca. Učitelji o kršitvah pravil učenca in izvedenih ukrepih sproti, pisno, v obliki uradnega zaznamka, obveščajo razrednika. Individualno oz. skupaj z razrednikom obveščajo starše.

Pri ravnanju ob kršitvah pravil se upošteva načelo **POSTOPNOSTI REAGIRANJA**:

1. Učitelj rešuje problem z učencem, po potrebi tudi s starši: POGOVOR IN DOGOVOR (učitelj učenca opozori na kršitev pravil, na njegovo odgovornost za dejanje in posledice le-tega ter se z njim dogovori za drugačno ravnanje v prihodnje oz. poravnavo škode, kjer je to možno).
2. Ob ponavljajočih, stopnjevanih kršitvah ter ob učenčevem neupoštevanju dogovora z učiteljem, le-ta pisno (uradni zaznamek) seznanj razrednika.
3. Ob ponavljajočih, stopnjevanih kršitvah ter ob učenčevem neupoštevanju dogovora z učiteljem in razrednikom, slednji pisno seznanj starše (sklenitev pisnega dogovora).

Potrebno je izvajati redne, vnaprej dogovorjene stike z učencem, učiteljem, starši za spremljanje napredka.

4. Sodelovanje svetovalne službe (če se kršitve ponavljajo oz. stopnjujejo in učenec ne upošteva dogovora z učiteljem, razrednikom in starši). Potrebno je izvesti svetovalni pogovor in izvajati redne, vnaprej dogovorjene stike z učencem, učiteljem, razrednikom in starši za spremljanje napredka.
5. Sodelovanje vodstva šole (če se kršitve ponavljajo oz. stopnjujejo in učenec ne upošteva dogovora z učiteljem, razrednikom, svetovalno službo in starši).
6. Vključitev zunanjih institucij v reševanje problematike (Center za socialno delo, Policija, Svetovalni center za otroke in mladostnike....)

Vzgojno delovanje šole temelji na delu z otroki, učenci. Pri reševanju konfliktov med učenci se šola osredotoči na reševanje konfliktov med njimi in starše obvešča in po potrebi vključi. Starši so vključeni v primeru konfliktov med učenci, kadar to določa zakonodaja in šolski pravilniki. Po Zakonu o osnovni šoli (ZOSn) so starši dolžni sodelovati v procesu reševanja konfliktov, če gre za:

- težje kršitve pravil: če so konflikti povezani s težjimi kršitvami pravil šolskega reda, kot so nasilje, grožnje ali druge oblike neprimerne vedenja, morajo biti starši obveščeni in vključeni v postopke reševanja težav.
- individualno usklajevanje: ko se obravnavajo specifične potrebe učencev, zlasti v primerih, ko je prisotno posebno izobraževalno potrebo ali ko so kršitve povezane z njihovim osebnostnim razvojem, morajo biti starši vključeni v iskanje rešitev in sprejemanje odločitev.
- načrtovanje ukrepov: pri oblikovanju in izvajanju ukrepov za izboljšanje vedenja učenca, je potrebno sodelovanje staršev za zagotavljanje celovitega pristopa, ki vključuje podporo doma in šoli. Starši so dolžni sodelovati v skladu z določili ZOSn, ki navaja, da mora šola obveščati in vključevati starše pri obravnavi težjih kršitev šolskega reda, da se zagotovi učinkovito reševanje problemov in podporo učencem.

6.1 Mediacija

Mediacija predstavlja način mirnega, konstruktivnega in odgovornega načina reševanja konfliktov in sporov med učenci. Mediacija v šoli predstavlja postopek, v katerem nevtralen posrednik (mediator) pomaga učencem, učiteljem ali drugim šolskim članom pri reševanju konfliktov in sporov na konstruktiven način. Cilj mediacije je doseči mirno rešitev konfliktov, ki spoštuje interese in potrebe vseh vpletenih strani.

Ključni elementi mediacije v šoli vključujejo:

1. Nevtralnost: mediator je nevtralen in brez osebnih interesov v sporu, kar omogoča objektivno obravnavo problema.
2. Sodelovanje: vse strani, vpletene v konflikt, aktivno sodelujejo v procesu iskanja rešitev. Mediacija spodbuja odprto komunikacijo in razumevanje med vsemi vpletenimi.
3. Iskanje rešitev: mediacija se osredotoča na iskanje praktičnih in sprejemljivih rešitev za vse strani, kar vključuje kompromisne rešitve in dogovore, ki so sprejemljivi za vse vpletene.
4. Zaupnost: postopek mediacije je zaupne narave, kar pomeni, da se informacije in pogovori, ki se pojavijo med mediacijo, ne razkrijejo zunanjim osebam.
5. Proaktivni pristop: mediacija omogoča zgodnje posredovanje in reševanje konfliktov, preden se ti razvijejo v hujše težave, kar prispeva k ustvarjanju pozitivnega in

podpornega šolskega okolja. Skozi mediacijo se spodbuja razvoj veščin reševanja konfliktov, izboljšuje medsebojna razmerja in prispeva k večjemu zadovoljstvu ter uspehu vseh vpletenih strani v šolskem okolju.

Medvrstniška mediacija je specifična vrsta mediacije, kjer učenci sami delujejo kot mediatorji. Ta pristop vključuje:

1. Usposobljeni učenci-mediatorji: učenci, usposobljeni za mediacijo, pomagajo svojim vrstnikom pri reševanju konfliktov. Usposabljanje vključuje tehnike komunikacije, poslušanja in reševanja sporov.
2. Sodelovanje vrstnikov: medvrstniška mediacija spodbuja učence, da sodelujejo pri reševanju svojih sporov, kar prispeva k boljšemu razumevanju medsebojnih odnosov in krepitvi odgovornosti.
1. 3. Razvijanje veščin: ta proces pomaga učencem razvijati veščine reševanja konfliktov, izboljšuje medsebojno razumevanje in prispeva k pozitivnemu šolskemu okolju.

6.2 Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. Pri restituciji poravnavo smiselno povezujemo s povzročeno psihološko, socialno in materialno škodo. Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje poravnalno ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti.

Cilji restitucije so:

- Spodbujanje učencev k globokemu razmisleku o svojih dejanjih in njihovih posledicah, kar pripomore k razumevanju vpliva njihovih dejanj na sebe in druge.
- Razvijanje sposobnosti za samostojno popraviljanje posledic nepremišljenih dejanj ter odgovorno iskanje načinov za nadomestitev škode ali izboljšanje situacije.
- Učenje učencev, kako na ustvarjalen način pristopiti k reševanju problemov ter spodbujanje iskanja rešitev, ki prinašajo pozitivne spremembe.
- Krepitev vrednot, kot so odgovornost, spoštovanje in sodelovanje, ter razvoj vedenjskih vzorcev, ki prispevajo k pozitivnemu in podporno okolju v šoli.

7 VZGOJNI UKREPI

Učencu se lahko izreče vzgojni ukrep, opredeljen v vzgojnem načrtu, ko krši pravila šolskega reda oziroma, ko kljub predhodnemu vzgojnemu delovanju šole ne spremeni svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Predlog za začetek postopka zaradi storjene kršitve lahko poda vsak delavec šole, starši ali učenec.

Šola izvaja naslednje vzgojne ukrepe:

1. Ustno ali pisno opravičilo učenca
2. Zapis razmišljanja o vedenju (npr. kaj je storil napačno, kakšno bi bilo boljše ravnanje in kako bo popravil storjeno napako).
3. Napotitev na pogovor k dežurnemu učitelju, informatorju, svetovalni službi.
4. Samostojna obravnava učnih ciljev po pouku (ali pred) pod nadzorom učitelja v soglasju staršev.
5. Opravljanje dela v korist razredne ali šolske skupnosti (npr. urejanje razreda, dežurstvo v jedilnici, urejanje šole in njene okolice).
6. Odpravljanje povzročene nereda v določenem šolskem prostoru (npr. pomoč v knjižnici, v OPB, pomoč pri urejanju zunanjih in notranjih šolskih površin).
7. Opravljanje zamujenih minut od pouka, z drugo obliko dela v soglasju s starši.
8. Učenec podaljša dežurstvo za en teden.
9. Učenec gre na konec kolone.
10. Prekinitev opravljanja ocenjevanja znanja, odvzem pisnega izdelka in ponovno opravljanje ocenjevanja.
11. Začasni odvzem naprave ali predmeta, s katerim učenec moti izvedbo pouka ali ogroža svojo oz. tujo varnost.

12. Ustno opozorilo učitelja ali strokovnega delavca
13. Ustni dogovor med učiteljem ali strokovnim delavcem in učencem.
14. Pisna ali ustna seznanitev staršev.
15. Pisna seznanitev razrednika (uradni zaznamek)
16. Ustno opozorilo razrednika.
17. Ustno opozorilo ravnatelja.
18. Pisni dogovor o spoštovanju Pravil šolskega reda z učencem.
19. Redni in vnaprej določeni stiki s strokovnim delavcem.
20. Redno obveščanje staršev in poročanje o učenčevem vedenju v šoli.
21. Povečan nadzor nad učencem.
22. Premestitev učenca v drug oddelek.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z:

- nudenjem podpore in
- pomoči ter
- vodenjem učenca k spremembi neprimerne vedenja in ravnanja.

Pri tem sodelujejo:

- učenec,
- starši in
- strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za reševanje problemov in vzgojno ukrepanje.

Pri vzgojnem ukrepanju je treba učencu zagotavljati uresničevanje njegovih temeljnih pravic:

- varstvo osebnih podatkov in varstvo zasebnosti ter osebno, duhovno in telesno integriteto,
- pri odločitvi o izbiri ukrepa mora razrednik oziroma drugi pristojni organ upoštevati primernost in izvedljivost ukrepa ter pretehtati njegove vzgojne in druge učinke.

O uvedbi in poteku postopka vzgojnega ukrepanja se vodi pisna dokumentacija, ki vsebuje:

- zapis o obravnavi (zapis kršitve, opravljenih vzgojnih dejavnosti in postopkov ob kršitvah, zapisi izrečenih vzgojnih ukrepov),
- odločitev o vzgojnem ukrepu in njegovi izvršitvi,
- po potrebi druge pisne izjave, ki so nujne za izvedbo tega postopka.

Zapise vodi razrednik, svetovalna služba ali druge osebe, ki vodijo obravnavo. Zapisi se vodijo v fizični ali elektronski obliki.

Učencu in njegovim staršem pojasnimo:

- razloge za takšno odločitev,
- obliko in trajanje ukrepa ter
- načine, s katerimi bomo preverili, ali je ukrep učinkoval.

Postopnost vzgojnega ukrepanja

Pri kršitvah strokovni delavec skupaj z učencem izbere vzgojno dejavnost ali ukrep, ki učencu omogoča, da popravi napako, materialno ali moralno škodo, pri čemer se zasleduje načelo sorazmernosti ukrepa s težo kršitve. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo. Vzgojni ukrepi za posamezne kršitve pravil so opredeljeni v Pravilih šolskega reda Osnovne šole Oskarja Kovačiča Škofije.

V skladu s 50. členim ZOŠ lahko šola učencu/-ki občasno zagotovi doseganje ciljev izobraževanja tudi v drugih oblikah organiziranega dela z učenci z namenom, da se učencem zagotovi varnost ali nemoten pouk.

8 VZGOJNI OPOMIN

Izrek vzgojnega opomina določa Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 - uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 - ZUJF, 63/13, 46/16 - ZOFVI-K, 49/16 - popr.).

Šola pred izrekom vzgojnega opomina uporabi ukrepe, določene z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevnih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

8.1 Izrekanje vzgojnih opominov

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku. Naloge razrednika:

- preveri ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole,
- katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla,
- opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo razgovora,
- po razgovoru pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru.

Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznanijo učiteljski zbor.

Način izrekanja, obveščanja in evidentiranja vzgojnih opominov:

- Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor. Učencu se lahko izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat.
- Šola učencu izroči dva izvoda obvestila o vzgojnem opominu. Učenec en izvod s podpisom staršev vrne šoli. Če razrednik dvomi v verodostojnost podpisa staršev

oziroma, če učenec v petih delovnih dneh od prejema ne vrne podpisanega obvestila, šola obvesti o tem starše.

- O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke.
- Izrek vzgojnega opomina razrednik zabeleži v mapo vzgojnih opominov in vanjo vloži tudi podpisan vzgojni opomin.

8.2 Individualiziran vzgojni načrt

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli:

- konkretne vzgojne dejavnosti,
- postopke in
- vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Učenec, starši in strokovni delavci šole sodelujejo pri oblikovanju individualiziranega načrta učenca. Ta naj učencu pomaga doseči pozitivne spremembe v načinih zadovoljevanja lastnih potreb, upoštevanja potreb in pravic drugih, sprememb na področju učenja in vedenja. Pri tem je potrebno upoštevati posebnosti učenca.

Kadar starši učenca niso pripravljeni sodelovati, oblikuje šola individualizirani vzgojni načrt brez njih.

Individualizirani vzgojni načrt vsebuje:

- jasen opis problema,
- jasen opis ciljev učenja in vedenja,
- načrt ustreznih pomoči učencu in posebnih vzgojnih dejavnosti,
- strinjanje učenca, staršev in delavcev šole o lastnih nalogah in obveznostih, ki izhajajo iz uresničevanja načrta,
- morebitne izjeme in odstopanja od dogovorjenih pravil,
- način spremljave izvajanja načrta,
- posledice uresničevanja oziroma neuresničevanja dogovorjenega.

9 PREŠOLANJE BREZ SOGLASJA STARŠEV

V skladu s 54. členu Zakona o osnovni šoli lahko šola iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:

- če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.
- če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo ter soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih institucij.
- šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime druge šole ter datum vključitve v šolo.

10 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt je temeljni dokument za vzgojno delo osnovne šole. Z njegovo realizacijo bo šola uresničevala cilje iz 2. člena ZOFVI in 2. člena ZOsn. Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Predloge za izboljševanje vzgojnega dela na šoli se zbira na osnovi sprotnega spremljanja dela v oddelčnih skupnostih in pri ostalih udeležencih vzgojno-izobraževalnega procesa.

Polletne in celoletne evalvacije razrednikov o izvajanju vzgojnega načrta so podlaga za morebitne dopolnitve in spremembe vzgojnega načrta. Poročilo ravnatelja o uresničevanju vzgojnega načrta je sestavni del letne evalvacije šole in predstavljeno na svetu staršev in svetu zavoda.

Nosilci posameznih zadolžitev:

- svet šole sprejme vzgojni načrt in poročilo o samoevalvaciji šole,
- učiteljski zbor opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo,
- razredniki so odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku,
- svetovalna služba je vpletena v vzgojno delovanje šole in spodbuja osebni razvoj učencev,
- starši sodelujejo pri pripravi in udeležanju vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime,
- ravnatelj uresničuje, spremlja, ugotavlja in zagotavlja kakovost izvajanja vzgojnega načrta.

Predlog vzgojnega načrta je bil obravnavan na:

- sestankih aktivov v šolskih letih 2023/2024 in 2024/2025,
- seji učiteljskega zbora dne 30. 1. 2025,
- sestankih šolske skupnosti učencev v šolskih letih 2023/2024 in 2024/2025,
- sestanku šolske skupnosti, 30. 1. 2025
- rednih sejah sveta staršev v šolskem letu 2023/2024 in 2024/2025
- redni seji sveta staršev, 11. 2. 2025,
- redni seji sveta šole 20. 2. 2025.

Vzgojni načrt Osnovne šole Oskarja Kovačiča Škofije prične veljati 14. 2. 2025.

Z veljavnostjo tega vzgojnega načrta preneha veljati Vzgojni načrt Osnovne šole Oskarja Kovačiča Škofije, sprejet septembra, 2010.

Mirjana Pisk
predsednica sveta šole
OŠ Oskarja Kovačiča Škofije

Eneja Baloh
ravnateljica
OŠ Oskarja Kovačiča Škofije